

„Z výzkumů vyplývá, že neefektivnější metodou ve vzdělávání je zpětná vazba. Od studentů k učitelům i naopak. Pokud učitel neví v každém okamžiku, zda žáci chápou jeho výklad, nemůže učit dobře. A k tomu mu bohužel nepomůže ani vyvolávání pár premiantů, kteří se pořád hlásí, ani nejběžnější otázka ve školství „kdo něčemu nerozumí, ať se přihlásí“, říká v **eseji v seriálu Českého rozhlasu Vize z Krize Martin Roman, zakladatel gymnázia PORG.**

Krátce

- **Vláda by ve středu mohla projednat přesun do 4. stupně systému PES.** „Zítra se ještě nebude navrhovat, jsme dohodnuti, že to bude přibližně kolem středy. Dneska jsme už přes skóre v režimu čtyři, nicméně skóre se musí potvrdit alespoň sedm dní za sebou,“ řekl v **Partii na Primě ministr Karel Havlíček**. Na začátku týdne by se podle ministerstva školství mělo rozhodovat o návratu dětí do škol. „Ministr zdravotnictví Jan Blatný již dříve řekl, že k nějaké formě prezenční výuky by se žáci mohli vrátit nejdříve od 25. ledna,“ píše **lidovky.cz**. Ve 4. stupni „školský“ PES počítá s prezenční výukou na celém 1. stupni, do škol by se podle něj měli vrátit také maturanti a žáci 9. tříd.
- **1300 ředitelů škol se v dopise obrátilo na premiéra Andreje Babiše kvůli platům učitelů.** Chtějí, aby devítiprocetní navýšení šlo celé **do tarifní části učitelových platů** (nova.cz), schválený státní rozpočet počítá se 4 procenty do tarifů, dalších 5 procent chce stát do škol poslat na osobní příplatky a ohodnocení. České noviny **citují mluvčí resortu školství Anetu Lednovou**, podle níž je dlouhodobým cílem dosáhnout u složek učitelského platu mezi tarifem a nadtarifem poměru 80 ku 20 procentům.
- **Dlouhé období distanční výuky ohrožuje školní úspěšnost i psychické zdraví středoškoláků.** „Úkolem bude aktivně vyhledávat izolované jedince a pomoci jim znovu navazovat společenské kontakty a účastnit se smysluplných volnočasových aktivit,“ říká Galina Jarolímková, ředitelka Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 1, 2 a 4. **Středoškoláků s psychickými obtížemi přibývá, více pozornosti je podle ní třeba věnovat i vysokoškolákům** (CNN Prima News). Ztrátě motivace a únavě z distančního vzdělávání u dětí, které ve škole za normálních podmínek prospívají, se **věnuje Iveta Křížová v Lidových novinách** (lidovky.cz).
- **Ministerstvo školství zvažuje podobu maturit, rozhodnutí slibuje do konce pololetí.** Mělo by zohlednit **nepříznivý vývoj epidemiologické situace na přelomu roku** (idnes.cz). Zpráve předcházela anketa na **instagramovém účtu ministra školství Roberta Plagy**, kde se ptal na názor letošních maturantů. Nejvíce jich hlasovalo pro zrušení ústní části zkoušky. „Do jaké míry budou pro Plagovo rozhodování výsledky ankety důležité, není zcela jasné,“ komentuje deník kolem maturit **CNN Prima News** a cituje mluvčí úřadu Anetu Lednovou: „Názory budou jedním z podkladů pro debatu s řediteli škol, učiteli a školskými asociacemi.“ Názory učitelů a ředitelů se ale s výsledky ankety shodovat nemusí. Instagramovou anketu označil v rozhovoru s Lukášem Matoškou (Český rozhlas) **ředitel gymnázia a místopředseda Asociace ředitelů gymnázií Alfréd Dytrt za chybu**, je přesvědčen, že jeho studenti nejsou distanční výukou v přípravě k maturitě limitováni. Bob Kartous z Pražského inovativního institutu ale upozornil na to, že na některých středních odborných školách mohla být zejména odborná příprava k maturitní zkoušce výrazně narušena.
- **„Naprosta většina škol na děti v online výuce chrlí co nejvíce věcí, aby se je samy naučily,“ říká v rozhovoru s Markem Švehlou zakladatel sítě škol Ondřej Kania** (Respekt). Mluví o obsesi „mít z dětí chodící encyklopedii“ a zmiňuje svou zkušenost s americkým středním školstvím, kde na rozdíl od českého školství není zvykem, aby se v jednu chvíli všichni žáci stejného věku vzdělávali v tomtéž a na stejné úrovni.
- **Na změně vzdělávání na Kutnohorsku se bude s Eduzměnou podílet i kraj nebo ministerstvo.** Podle memoranda, které v Kutné Hoře za ministerstvo školství podepsali Robert Plaga a za Středočeský kraj hejtmanka Petra Pecková, se budou spolu s městem Kutná Hora a MAS Lípa pro venkov podílet na přípravě a realizaci **dlouhodobého projektu Eduzměna**, který maturuje MoN Prima podpory a změny vzdělávání na úrovni regionu.
- **Mezi vysokoškoláky kolují zprávy o falešných profilech, školy přes ně mají odhalovat podvádění v online testech.** „Doktorandi zakládají skupiny předmětů nebo se snaží dostat do třídních chatů studentů, pak fotí konverzace a udávají lidi na skupě za podvádění při testech, bacha na to,“ **cituje na irozhlas.cz jednu z hromadně rozesílaných zpráv**. Konkrétní případy přeposílaných konverzací shrnuje v článku na **tn.nova.cz Jan Houška**, vysoké školy tvrzení o falešných profilech odmítají.

V souvislostech

HODNOTIT NA VYSVĚDČENÍ SLOVNĚ, NEBO ZNÁMKAMI? ZKUŠENOST S DISTANČNÍ VÝUKOU ZNOVU OTEVŘELA DISKUSI O ŠKOLNÍM HODNOCENÍ

Když po vánočních prázdninách **ministerstvo školství zveřejnilo netrpělivě očekávané doporučení**, jak by měly školy po dalším „covidovém“ pololetí hodnotit své žáky na vysvědčení, rozpoutalo to živou diskusi. Velké pozornosti se dostalo zejména doporučení, aby učitelé dali na vysvědčení (pokud jim to školní řád dovoluje) přednost hodnocení slovním nebo kombinaci slovního hodnocení a známek.

Není to poprvé, kdy nejen odborná veřejnost diskutuje o známkách a slovním hodnocení. Jednu z prvních velkých diskusí o polistopadovém školství vyhrálo známkování – podle dat České školní inspekce z roku 2018 používalo pouze slovní hodnocení 6,5 % škol a podle škol na tom trvají i rodiče.

Výuka na dálku dala už na jaře nový impuls úvahám o smysluplnosti školního hodnocení. Po několika měsících tehdy ministr Plaga loboval za to, aby učitelé místo známkování používali ve větší míře prvky formativního hodnocení. „De facto vypneme školní řády tak, aby mohlo být ze strany škol přihlédnuto k dané situaci a hodnoceno třeba formativně,“ **okomentoval vyhlášku**, která upravovala výuku za jarní karantény (novinky.cz). Většina škol však nakonec zůstala u známek a ani teď to nehládku, která upravovala výuku za jarní karantény (novinky.cz). Většina škol však nakonec zůstala u známek a ani teď to nehládku, která upravovala výuku za jarní karantény (novinky.cz).

O tom, jak uvažují o školním hodnocení, **hovořili na webináři** uspořádaném Národním pedagogickým institutem tři ředitelé, kteří se po této cestě již vydali. „Nemá smysl měnit hodnocení na vysvědčení, pokud nezměníme přístup k výuce. Na základě toho, co se děje ve výuce, nastavujeme pravidla hodnocení. Úkolem vedení školy je s tím pracovat, rozptylovat obavy a dávat učitelům podporu, teprve pak ta důležitá změna nastane v hlavách učitelů a nejen na papíře,“ myslí si ředitel sportovní základní školy v Litvínově Pavel Škramlík. Všichni tři ředitelé v rámci tohoto webináře popisují, jak hodnotí žáky na svých školách, a to včetně konkrétních ukázek.

Příklady toho, jak může vypadat slovně vyjádřené hodnocení na vysvědčení, shromáždila mezi svými členy Učitelská platforma. Rozlišuje příklady sumativně pojatého slovního hodnocení od slovního hodnocení s formativními prvky. Spoluautorka tohoto materiálu, učitelka základní školy Labyrinth a členka Učitelské platformy Pavlína Loňková, **popsala svou cestu ke slovnímu hodnocení v podcastu Hovory z kabinetu**. „Mým cílem jako učitele je používat co nejvíce popisný jazyk, vyjádřit ve slovním hodnocení, co pozoruji, ne co si myslím. Že je někdo šikovný počtář, to si mohu myslet, důležité ale je, z čeho na to usuzuji, například z toho, že umí vyřešit náročnější slovní úlohy,“ shrnuje svou zkušenost Pavlína Loňková.

Poukázala na to, že diskusi o doporučení ministerstva hodnotit na vysvědčení slovně provázejí mimo jiné nejasnosti v terminologii: „Na sociálních sítích někdo psal, že nerozumí doporučení MŠMT k hodnocení, protože je v něm napsáno, že máme používat popisný a nikoli hodnotící jazyk, přitom ale jde o hodnocení, a ptal se, jestli se to nevyklučuje.“ Na nepřesnost v diskusi o tom, jak by mělo vypadat letošní pololetní vysvědčení, poukázala také **Květa Sulková z organizace EDUKační LABoratoř**, která se věnuje vzdělávání v oblasti formativního hodnocení. „Slovní hodnocení na vysvědčení neznamená, že by se mělo jednat o hodnocení formativní. Slovní hodnocení je pouze forma sdělení, která umožňuje předat více informací než samotná známka. Obsah sdělení potom určuje, jestli se jedná o hodnocení formativní (průběžné), nebo sumativní (shrnující),“ říká Květa Sulková.

Akce tohoto a příštího týdne (výběr z **EDUKalendáře**)

- **Do 28. února jsou otevřené nominace na cenu Global Teacher Prize CZ**
- **20. 1. – 6. 2., online, FUK – Festival kreativity ve vzdělávání**

PODPOŘTE beduin:

Týden co týden připravujeme beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom zajistili bezplatnou dostupnost pro naše čtenáře a zároveň udrželi současnou kvalitu, potřebujeme Vaši pomoc. Dar ve výši 200 pokryje přípravu beduinu pro Vás a jednoho dalšího odběratele na celý rok.

DAROVAT